

བོད་མི་མང་སྲི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས།

། སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྲི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
ཚོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་
གྲོས་ཚོད་ཁག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ རྣམ་ཚེས་ ༡༤ བར།

དཀར་ཆག

སྐབས་ ༡༧ བའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ བའི་གྲོས་ཚོད་ཁག

ཨང་།	གྲོས་ཚོད།	ཡིག་ཆ་ཨང་།	ཕོག་གྲངས།
༡	སྤྱི་ཚུར་དྲངས་ཤར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སྤྱི་ཚོལ་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ འབྲུག་གུམ་འབྲུད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༧༡༧༢།༤༡	༣	༡
༢	སྤྱི་ཚུར་རྒྱུང་བདག་ཀོ་རིན་སྤྱི་ཚོལ་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲུག་གུམ་ འབྲུད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༧༡༧༢།༤༢	༡༡	༢
༣	བོད་ནང་གི་རྩ་བུ་གནས་སྡངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༧༡༧༢།༤༣	༣༥	༤
༤	ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་ནས་བོད་རྒྱའི་ཚོད་རྒྱུ་སེམས་བར་སྐྱུལ་འདེད་ ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་གཏན་འབེབས་གནང་བར་གྲིད་འཛིན་མཚོག་ནས་ཚོག་མཚན་ མཚན་ཉག་གནང་བར་གཞུང་འབྲེལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༧༡༧༢།༤༤	༣༤	༣
༥	ཨོ་སི་ཀོ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཕུས་མི་ཚུར་པ་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་བ་ལུ་མ་ སྤྱི་རྩི་ལོ་ལོ་ལོ་ (Senator Janet Rice) མཚོག་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ཐུགས་རྗེ་ ཆེ་བྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༧༡༧༢།༤༥	༤༠	༣
༦	བཀའ་ཤིག་གིས་གསལ་བཤད་གནང་བའི་དོན་གནད་སྤྱི་འཕུས་སྐྱོན་ཚོགས་ཀྱིས་ སྤྱི་ཚུར་གྱུང་བའི་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༧༡༧༢།༤༦	༤༣	༡
༧	བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་མཚན་གཙོ་རྣམས་ལ་འཕོ་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་གཞུང་གི་ བསྐྱུར་བཅོས་སྤྱི་ཡུལ་ཚོགས་རྒྱུང་ལ་གཏོང་དགོས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོད་ ཨང་ ༣༠༣༧༡༧༢།༤༧	༤༣	༡

ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ བར་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་འཁུར་བཞེས་པ་བཅས་སྤྱི་ཚེ་ཉིལ་པོར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གི་ཚད་དུ་ངལ་
བ་ཁྱད་དུ་བསང་ནས་འགན་བཞེས་གནང་ཡོད།

མདོར་ན་ཁོང་ནི་སྤྱི་ཚེ་ཉིལ་པོར་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པར་སྤྱི་ཚེ་ཉིལ་པོར་འདེགས་ལྷག་བསམ་གྱི་
འདུག་སྒོ་ཚེར་བསྐྱེད་གནང་མཁན་མཛད་རྗེས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས།

གྲོས་ཚོད།

སྤྱི་གཤེགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་ལ་ཡི་རངས་བསྟན་བཅོས་ལྷན་ཁྲུང་དང་། དམ་པ་ཁོང་གི་ཚེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བྱས་བསམས་
སྤྱི་གཤེགས་ལྷན་ཁྲུང་གི་འཕེལ་དཀར་གསལ་བཤད་ཀྱི་སྤྱི་ཚེ་ཉིལ་པོར་བོད་མི་རིགས་ཅན་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྤྱི་ཚེ་
ཉིལ་པོར་འདེགས་ལྷག་དང་། འུལ་ལུས་ནང་མི་བྱ་སྤྱོད་གཉེན་ཉེ་ལྷོས་བཅས་ལྷན་ཁྲུང་གི་སྤྱི་ཚེ་ཉིལ་པོར་
ཚོད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ ལ།

གོང་གསལ་གྲོས་ཚོད་འདི་བཞེན་སྐབས་ ༡༧ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པའི་ཐོག་སྤྱི་ཚེ་ཉིལ་པོར་གཏན་འབེབས་
ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ ལ།

སྤྱི་བུ་བསྐྱེད་ལུང་ཡོད་པ་སློབ་ཅེ། བོད་མི་འཛུགས་ཀྱི་བོད་མི་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་དགའ་ཞེན་གནང་མཁན་མཁུ་མི་རྒྱལ་མི་རིགས་
ཚོར་ཡང་ཡིད་སྐྱོ་སློབ་མཁ་ཚད་མེད་བྱུང་ཡོད།

ལྷ་གཞུང་གིས་དམ་དྲག་ལུགས་ཆེའི་དབང་གིས་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྡངས་ཤེས་ཤིང་ཉེན་འཁུགས་དཀའ་ལྔ་ཡང་། མྱི་ལོ་
༢༠༢༣ ལོའི་བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྡངས་སྐོར་གསར་ལམ་ཁག་ཏུ་བཏོན་པར་གཞིགས་ན། འདས་ལོ་གཅིག་ལྷན་ཀྱི་
གཞུང་གིས་བོད་མི་གྲངས་ ༣༧ ལྷག་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་དང་། བོད་མི་ ༤ གར་སོང་ཆ་མེད། བོད་མི་ ༣ འདས་གྲོངས། བོད་མི་
༤ ལ་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད། བོད་ནང་གི་དགོན་སྡེ་ཁག་གཅི་མོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ལུང་དུ་དོ་དམ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་
སྒྲིག་ཁྲིམས་ཟེར་བ་སོགས་གསར་བ་བཙུགས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་མཐའ་དག་ལ་ལྷ་གཞུང་གིས་དོ་དམ་བྱས་ཏེ་བོད་མིའི་ཚོས་དང་
རང་དབང་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། ལྷ་བཟོད་ཀྱི་རང་དབང་སོགས་ལ་སྤར་སྤྲོད་ཤིང་ལྷ་གཞུང་གིས་ལྷ་གཞུང་གི་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བཞིན་པའི་ཐོག་ མི་རིགས་
དང་རིག་གཞུང་བཅོམ་བསྐྱར་གྱི་སྲིད་བྱས་མཛོན་གསལ་དོད་པོས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད། མྱི་ཚོགས་བཏུན་མིང་དང་བདེ་
འཇགས་སོགས་ལ་ཁ་གཏུག་ནས་འདྲེ་འཛོམས་དང་སྤྲོད་ཀྱི་རང་དབང་མེད་པར་དམ་དྲག་ཆེ་བྱུང་བཏང་སྟེ། ལམ་སོགས་སྤྲོད་པས་
ཚུལ་འཆད་མཁན་གྱི་བོད་མི་གང་བྱུང་འཇུ་བཟུང་བཅོམ་འཇུག་བཀག་ཉར་སོགས་བྱས་ནས་བོད་མི་ཚོར་ཁྲིམས་ཚད་དང་ཁྲིམས་
ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་བུ་ལེ་ནས་མེད་པར་གཅེར་རྒྱུ་སོགས་སྤྲོད་མཁན་གཅོད་ཀྱི་བཅོམ་གཞོན་ལོག་བོད་མི་མང་དག་ཅིག་འདས་
གྲོངས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་བཀོད་ཡོད། ལྷ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། མི་རིགས་དང་བཅས་པ་ཚུ་མེད་བཙོ་བའི་
ཆེས་གཏུག་རྒྱུ་ཆེ་བའི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་འཛུགས་ཀྱི་ལྷ་གཞུང་གི་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་གྱི་སྤྱི་བུ་ལེ་ཡོད།

མྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༣ རས་ ༡༥ བར་ལུ་རོལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བཙོག་ཆུང་ཞིག་བོད་ཀྱི་ལྷ་གཞུང་གི་སྤྱི་བུ་
དང་ཀོང་མོ་ཉིང་ཁྲི་ས་ཁུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་དང་། བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲྭ། གཞིས་སློབ་ཁྲིམ་ཚང་ཁག་ཅིག་དང་བཅོམ་ཁང་སོགས་ལ་སྐོར་སྐྱོད་
གནང་ཡོད་པ་དང་། ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ལུ་རོལ་མཐུན་ཚོགས་དང་ལྷ་གཞུང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གྲོས་
མོལ་ཐེངས་ ༣༤ པ་བྱས་ཤིང་། ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ལུ་རོལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་གཏམ་ཞིག་སྤེལ་བའི་ནང་། ལྷ་གཞུང་གིས་
བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་སྤྱི་བུ་བྱ་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་དང་སྤྲོད་སྤྲོད་ལྷ་གཞུང་གི་སྤྱི་བུ་ལེ་
ཁག་གི་ཚོགས་མི་གང་མང་བོད་ནང་དུ་ཆེད་གཏོང་དགོས་པ་དང་། བོད་མི་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་སྐོར་ལེས་རབ་ལྷ་མཚོ་དང་། བཟུང་བཙོག་ཤིང་
སོགས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚད་ལེན་པ་ལྷ་གཞུང་གིས་བཅོམ་འཇུག་བྱས་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་རྣམས་འཕྲལ་དུ་སྐོད་གྲོལ་དང་། བོད་
ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚུལ་མེད་ཤིང་ལོག་ཤིང་ལོག་པའི་འཛུགས་ཀྱི་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བཞིན་པའི་འབོད་སྐུལ་གནང་ཡོད།

མྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༧ པའི་ཚེས་ ༩ ཉིན་ལུ་རོལ་མིན་ཁི་ཁི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཐེབས་ཚུའི་ (Helsinki Foundation
for Human Rights) ཚོགས་གཙོ་ལུ་མེ་ལོ་ལ་ (Mélanie Blondelle) ལགས་ཀྱི་མཚན་ཐོག་ནས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་སྐོར་གྱི་སྤྲོད་ལུ་ཞིག་མཉམ་འབྲེལ་ལྷ་གཞུང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༥༤ པ་སྤྱད་སི་རི་ལི་
མ་གྲོང་ཁྲེ་དུ་འཚོག་བཞིན་པའི་ཐོག་སྤེལ་ཡོད་པའི་ནང་། འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ལྷག་གི་ནང་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚུལ་མེད་
ཤིང་ལོག་ཤིང་ལོག་པའི་གནས་སྡངས་ཐད་ལྷ་གཞུང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱི་བུ་ལེ་ཁག་གིས་ལྷ་གཞུང་ལ་ཉེན་བཅད་
བཏང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཁྲིད་བོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ལུ་གཅིག་ཅེས་རང་ཉིང་གྱི་ནང་མི་དང་ཁ་གྲལ་དུ་བཏང་སྟེ་ལྷ་གཞུང་གི་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲྭ་
ཁག་ཏུ་བཅོམ་གྱིས་མངགས་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལམ་ཚོལ་བསྐྱར་བཀོད་ཟེར་བའི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་བྱས་པ། བོད་མི་འབོར་
ཆེན་བཅོམ་གྱིས་གནས་སྤོ་བྱེད་དུ་བཟུག་པ། བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱི་བུ་ལེ་ཁག་གི་བོད་མི་བཅོམ་འཇུག་
བྱས་ཏེ་མཚན་གཅོད་ཚད་མེད་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཅོམ་ཁང་དུ་ལི་བ་དང་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ལོ་མང་
རིང་བོད་ནང་དུ་ལྷ་གཞུང་གི་བཅོམ་གཞོན་གྱིས་འཛིགས་སྤྲོད་ཆེ་བའི་ཁོར་ལུག་ཁྲིད་ནས་བོད་མི་ཚོས་མཉམ་འབྲེལ་ལྷ་གཞུང་གི་སྤྱི་བུ་

འཇུགས་ཁག་དང་། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་སོགས་ཕྱི་སྲོགས་སུ་རང་དབང་གིས་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་རང་གནས་ཡོད་སྐོར་དང་།
རྫོང་གི་གནས་སྡེ་དང་ལེ་བའི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐབས་ཀྱི་གྲོས་ཚོལ་གྱི་གཞུང་གི་ཡོད་བཞིན་པར་བརྟེན་ཆུ་གཞུང་གིས་གོ་སྐབས་
དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། ཆུ་ལ་སྤྱི་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱོད་ལ་གཞོན་ཤུགས་སྤོང་དགོས་པ། དེ་བཞིན་ཆུ་ནག་མཉམ་འབྲེལ་
ཆུ་ལ་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ལས་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས། ཆུ་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
ལ་བརྟེན་འགྲུབ་ཆ་ཚང་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་བོད་ཆུའི་དཀའ་སྤྱོད་གི་གཞི་རྩ་གང་ཡིན་དེ་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ཆུ་ལ་སོགས་བཞོན་ཡོད།

དེ་སྔ་ཨོ་སི་ཀོ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་མི་ལྷན་སྐྱེལ་ལེ་ལོ་ལ་ འོ་ལི་ (Lidia Thorpe) མཚོགས་བོད་ནང་
གི་བཅའ་སྤོང་སྤོང་གྲུའི་གནས་སྡེ་དང་སྤོང་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཨོ་སི་ཀོ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་
ཀྱི་འཇུགས་མི་ལྷན་སྐྱེལ་ལེ་ལོ་ལོ་ལོ་ (Deborah O'Neill) མཚོགས་བོད་ཆུའི་དཀའ་སྤྱོད་དང་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོར་སྐྱབས་སྤོང་
སྤོང་བཞིན་པའི་གནས་སྡེ་དང་ཅང་སེམས་འཚབ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྤོང་ཨོ་སི་ཀོ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་སྤོང་གནང་
སྟེ། ཆུ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་བཏང་བཞེད་དང་བྲིམས་མ་སྐྱེན་མིན་པར་དབང་བསྐྱར་འོག་ས་གནས་མི་མང་ལ་
རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་མ་སྐྱེད་པར་དག་གཞོན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། མི་སྤྱིར་ཚང་མར་ཚོས་ལུགས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་
པར་བརྟེན་བརྟེན་འགྲུབ་ལེ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ ཆུ་གཞུང་གིས་བོད་མིར་བཅའ་ཁུར་ཞེད་ཀྱིས་མི་རིགས་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་དང་། རིག་གཞུང་སྐྱབས་
སོ་ལྷན་རྒྱུ་ལེ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ མི་རབས་གཞོན་པ་ཚོར་རང་གི་རིག་གཞུང་ལ་སྤོང་སྤོང་དང་དག་འཛོམས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་འཛོགས་
གི་ཡོད་པ་ཉི་ཅང་གི་སྐྱབས་སྐྱེད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དེར་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་ཆུ་ལ་སོགས་གསུངས་གནང་ཡོད།

འདི་ལོའི་ལྷ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༥ ཉིན་ཨ་རིའི་བྲིམས་ཚོད་པའི་མཐུན་ཚོགས་ (American Bar Association) ལྷན་ཚོགས་
སྐབས་སུ་འདུས་ བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་བདེ་སྐྱབས་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐྱོད་བྱ་དགོས་པའི་གྲོས་ཚོད་ཅིག་གཏན་འབེབས་གནང་
ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༧ ཉིན་མཐུན་ཚོགས་དེ་ནས་ཨ་རི་དང་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་ཆུ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཆུ་ལ་ཁབ་
ཚོས་ཆུ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་ཐོག་དག་གཞོན་བྱེད་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཐད་ཚད་མ་ཐོབ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་
ཏེ་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་སྐྱོད་བྱ་དགོས་པའི་དེ་སྐུལ་ལུས་ཡོད།

དེ་བཞིན་བོད་ཁམས་སྡེ་དགེ་སྐྱེལ་ཐོག་སྤོང་ཁང་གསར་རྒྱ་གཞི་ལས་གཞིར་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་བོད་མི་ཚོར་ཆུ་གཞུང་ནས་
དག་གཞོན་བྱས་པར་བརྟེན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༤ ཉིན་མཉམ་འབྲེལ་ཆུ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚེད་མཁས་པ་ ༡༣
གིས་མཚན་རྟགས་བཞོན་དེ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ཆུ་གཞུང་ལ་བཏང་བ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་བ་ ༩ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཡོངས་ཁྱབ་སྤོང་
གནང་ཡོད། ཡི་གེའི་ནང་སྐྱེལ་ཐོག་སྤོང་ཁང་གསར་རྒྱ་གཞི་གི་ཚུ་མཚོད་ཀྱི་ཉི་ལེན་དུ་གནས་སྤོང་ཐད་གཞི་གཞོན་འཚེ་འཕོག་ལུས་བོད་མི་
ནམས་ལ་ཆུ་གཞུང་གིས་སྤོང་ཆུ་ནས་ཚོག་མཚན་གྲོས་བསྐྱར་བྱས་མེད་པ་གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། གནས་སྤོང་བོད་མི་
ནམས་ཀྱིས་ལུ་འབོད་བྱེད་སྐབས་དག་ལུགས་བེད་སྐྱེད་དེ་བོད་མི་བརྒྱ་མང་པོ་འཛིན་བརྒྱུད་དང་། ས་གནས་བོད་མི་ནམས་ཕྱི་
སྲོགས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་སོགས་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྫོགས་པོ་བཏང་བ། སྤོང་ཁང་གསར་རྒྱ་གཞི་གི་ལས་གཞི་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ལུགས་ལ་གཞོན་སྤོང་ཚབས་ཚེན་འཕོག་དེས་ཡིན་པའི་སྤོང་འཚབ་དང་སྐྱབས་སྤོང་བོད་མཚོ་སྤོང་དང་། ཆུ་ནག་སོགས་ཀྱི་
གནས་གཞིས་ལ་གསལ་བྱ་མེད་པའི་ཉེན་ཚབས་ཚེན་པའི་ལུགས་སྤོང་ཐོབ་ཐང་སྤོང་གཞོན་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་ལས་གཞི་དེས་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་ཁོང་ལུགས་ལ་གཞོན་སྤོང་རྗེ་ཡོང་སྤོང་གྱི་གནས་སྡེ་དང་ལུགས་ཡོངས་ནས་རང་དབང་གི་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་བྱ་
དགོས་པའི་སྐུལ་འདོད་དང་། ཆུ་ནག་གཞུང་གི་བྲིམས་འགལ་གྱི་ལས་གཞི་བྱ་སྤོང་དེ་དག་འཕལ་དུ་མཚན་འཛོགས་བྱེད་དགོས་པ་དང་
འབྲེལ། ལས་གཞི་དེས་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་དོ་ཕྱོག་རྗེ་ཐོབ་ཐང་གནས་ཆུ་ལ་སོགས་ཞིབ་སྐྱོད་ཐོ་མཁོ་སྤོང་བྱ་དགོས་པའི་
འབོད་སྐུལ་གནང་ཡོད།

གྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རྒྱ་གར་བོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཚོགས་པས་ཉེ་རྒྱ་རྒྱ་མི (Hyderabad) རུ་བོད་ཀྱི་གཙང་
 བོ་དང་རྫོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྒྱའི་དམག་འབྲུག་ (Rivers of Tibet and Water wars in South Asia) ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་
 བསྐྱོད་འདུ་འཛོམས་ཤིག་སྐོར་ཚོགས་བྱས་ཡོད་པའི་ཐོག་ རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གི་གཙང་པོ་ཁག་ཏུ་རྒྱ་མཚོ་དང་མང་པོ་གསར་རྒྱག་
 གིས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྫོ་ཤར་ཁུལ་དུ་འཛེགས་སྐྱུལ་རྒྱུ་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་དང་། འཛེགས་སྐྱོད་གི་གཙང་པོ་ཚེ་ཁག་གི་མགོ་ཁྲུང་ས་དང་སྤེལ་གསུམ་པ་
 རུ་འབོད་བཞེན་པའི་བོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་རྒྱ་གར་གསར་དང་འཛེགས་སྐྱུལ་གྱི་ལས་གཞི་མང་དག་སྤེལ་རྒྱུ་། ད་ཆ་བོད་ནང་གི་འབྲུག་རོམ་
 བཞུ་ཚད་ལྡན་འགྲུར་དུ་འཕར་ཉེ། འཛེགས་སྐྱོད་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ཚད་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་བྱིས་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་གྱིས་གཙོ་བོ་ཨེ་
 ཤེ་ཡའི་རྫོ་རྒྱུད་དུ་ཆགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མིའི་ཚེ་སྲོག་དང་འཚོ་གནས་ལ་གཞོན་འཚེ་འཕྲོགས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་གྲོལ་ཡོད། དེ་བཞེན་
 གྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༤ ཉིན་རྒྱ་གར་གི་གནས་གཤིས་ཚད་མཁས་པས་ཞིབ་འཇུག་སྐྱོན་ཐོ་ཞིག་བཏོན་པའི་ནང་དུ་ཡང་། ཨེ་
 ཤེ་ཡའི་རྒྱ་མཚོ་དང་དེ་ལྷོ་འཛེན་བྱེད་སྐྱུལ་ཡིན་པའི་བོད་མཐོ་སྐང་གི་གནས་གཤིས་ལ་འགྲུར་ལྡོག་བྱུང་སྟེ། བོད་ནང་ཆ་ཚད་འཕར་བ་
 དེས་སའི་གོ་ལ་སྤྱི་དང་། ཨེ་ཤེ་ཡའི་ཆར་དུས་ཀྱི་འཁོར་སྐྱོད་ལ་འགྲུར་ལྡོག་འབྱུང་ཉེན་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་ཏུ་འབྲུག་གནས་གཤིས་
 འགྲུར་ལྡོག་གི་གོད་ཆག་མང་པོ་ཡོད་ཉེན་ཡོད་པ་བཞགོད་ཡོད།

བོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་གཏེར་ཁ་སྤོག་འདོན་དང་། གཙང་པོ་བཞག་སྐྱེལ་སོགས་ལས་གཞི་མང་དག་སྤེལ་སྐབས་ལོ་ཤིང་ནང་
 བོད་ནང་དུ་ས་ཡོམ་གྱི་གཞོན་འཚེ་རིམ་པར་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། གྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་བ་ ༦ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་བོད་ནང་གི་རྩ་བ་ཐོ་རྒྱུ་རྫོང་དུ་
 ཆར་ཞོད་རྒྱུ་གིས་རྒྱ་ལོག་རྒྱུག་སྤོ་ཁ་གོང་དལ་དང་མཁའ་ལུང་གོང་ཚོ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་མིའི་སྤོད་ཁང་དང་གཞུང་ལམ་ལ་གཏོར་སྐྱོན་
 དང་། རྒྱུ་ལེན་འདོད་དང་ཅ་དངོས་རྒྱུ་ལེན་པར་སོགས་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ལོ་ལ་གོང་གུད་ལྷགས་ཆེན་འཕྲོག་ཡོད་པ་དང་། འདི་ལོའི་ལྷ་ ༤
 ཚེས་ ༣ ཉིན་བོད་མི་ཉལ་དང་མདོ་གྲུ་དག་གོང་དལ་གྱི་རི་དཀྱིལ་གོང་ཚོར་རི་ཉིལ་ནས་ས་རུད་དང་རྒྱ་ལོག་གི་གཞོན་འཚེ་བྱུང་སྟེ་ཡུལ་
 མི་ཤི་མས་དང་། སྤོད་ཁང་དང་ལམ་སོགས་ལ་གཞོན་སྐྱོན་གྱི་གོད་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་བ། གྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༥ ཚེས་ཤར་ལ་བོད་མཚོ་
 སྤོན་ས་ཁུལ་དུ་དལ་ཆར་ལྷགས་ཆེ་བབས་རྒྱུ་མཚོ་རྫོ་གསེར་ཆེན་རྫོང་སྤེལ་ནག་གོང་བཅའ་དུ་བོད་མི་དུག་རྒྱུ་འདས་དང་། མཚོ་
 ཤར་གོང་ཁྲུང་མིན་ཉོ་རྩོད་ཉོ་བྲུག་སྤེལ་པར་རི་ཉིལ་ནས་མི་ ༣ རྒྱུ་འདས་སུ་བྱིན་ཡོད་པ་དང་། མ་རྫོ་ཁུལ་ཅེ་ཞོག་རྫོང་དུ་ལོ་ལྷག་
 ༤༠༠ ཅམ་ཤི་སྐྱོན་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤོད་ཁང་སོགས་ལ་གཞོན་སྐྱོན་༧ བར་འདམ་གྱིས་མཐོན་པ་སོགས། ས་
 གནས་མང་དག་ཅིག་ཏུ་མི་རྒྱ་གཉིས་ལ་གཞོན་སྐྱོན་ཆེན་པོ་འཕྲོག་ཡོད། དེ་བཞེན་མཚོ་ཤར་ས་ཁུལ་ཀ་མདོ་དང་། རྒྱ་ལོ་ལྷོ་ལ་
 ཆར་འབྱོར་༧ ཅམ་ལ་ ཁ་སྐྱང་སྤེལ་སོགས་སུ་འབྲུག་ཆར་བབས་ཉེ་རི་ཉིལ་བ་དང་། རྒྱ་ལོག་རྒྱུགས་ཉེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤོད་ཁང་དང་རྒྱ་དངོས་ལ་
 གཞོན་སྐྱོན་ལྷགས་ཆེ་འཕྲོག་ཡོད། བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁོར་ལུག་ལ་རྒྱ་གཞུང་གིས་གཏོར་སྐྱོན་ལྷགས་ཆེ་བཏང་རྒྱུ་འབྱུང་ཁམས་ཀྱི་
 གནས་སྣངས་དོ་མི་མཉམ་པར་གྱུར་ཉེ་བོད་ནང་དལ་ཆར་དང་རྒྱུ་ལེན་བྱེད་ཆུ་ལོག་ས་ཡོམ། ས་རུད་སོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་མང་པོ་བྱུང་
 ཡོད།

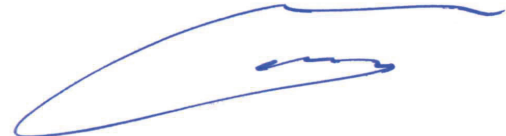
རྒྱ་གར་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བཅོན་འཇུག་བྱས་ནས་ད་བར་བོད་མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་། ཁོར་ལུག་དང་བཅས་པ་
 ཅ་རྒྱག་ཏུ་གཏོར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེས་གཏུག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྤོད་བྱས་སུ་མཐུན་ལག་བསྟར་བྱས་པར་བརྟེན། བོད་མི་རྣམས་ནས་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
 ལོར་གསུམ་བཅུའི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོས་མཚོན། ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་དང་དགུ་བཅུའི་ནང་སྤེལ་སུ་ཞི་ཚོལ་རིམ་པར་བྱུང་གོས་བྱུང་བ་
 དང་། དེ་བཞེན་གྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་ནས་མ་གྲོས་བབས་པ་གཅིག་
 མཐུན་གྱིས་ས་གྲི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་དགོས་བྱུང་བ་མ་ཟད། གྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལས་ད་བར་ཤིང་ཉོགས་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་
 བྱུང་བ་བོད་མི་གངས་ ༡༥༥ གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱོགས་ཀྱིས་ཚད་མཐོའི་ཞི་ཚོལ་གནང་དགོས་བྱུང་ཡོད།

རྒྱ་གཞུང་གིས་ད་ཆ་བོད་ནང་རང་དབང་དང་བདེ་སྲིད་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་བཤའ་བྱེད་བཞེན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ལའང་འཕྲོག་བཤའ་བྱེད་བཞེན་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་འདིར། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་ལོག་གཉེས་ནས་ཚད་
 མཐོའི་མང་མོས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཐོབ་པ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བོད་རྒྱའི་ཚོད་རྫོགས་ལེ་བར་སྐུལ་འདེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ (Promoting a
 Resolution to the Tibet-China Dispute Act) ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་མཚོག་གིས་
 དངོས་སུ་མཚན་རྟགས་བཀོད་རྗེས་ཁྲིམས་ཡིག་དེ་ཉིད་ཨ་རིའི་གཞུང་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་སུ་གྱུར་ཡོད་ལ། ཁྲིམས་ཡིག་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གིས་བོད་ནི་གནའ་སྤྱོད་མོན་པ་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤིང་ལེན་ལྟུང་འཕྲོག་བཤའ་བྱེད་བཞེན་པ་དེ། བདེན་པ་མེད་པ་གསལ་སྟོན་དང་།
 བོད་མིར་རང་ཐག་རང་ཚོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་སོགས་གཤམ་ཆེའི་གནད་དོན་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལྷ་ ༦ པའི་
 ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཁེ་ར་ཏའི་གྲོས་ཚོགས་ནས་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཅིག་བཞག་པའི་ནང་དུའང་བོད་མི་མང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རང་ཐག་
 རང་གཚོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་དབང་ཡོད་པས་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་གི་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་
 རྒྱུ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་སྐོན་པ་རིག་གཞུང་བསྐྱེད་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞེན་པ་གསལ་འདོན་
 གནང་ཡོད།

མདོར་ན་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཆེས་སྤྱུག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྒྱུ་ཆད་མེད་པ་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་བོད་ནང་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 གནས་སྟངས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱས་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྲིད་བཅུད་གཉེས་ཀ་རེ་ཞུག་རེ་སྤྱུག་ཏུ་འགྲོ་བཞེན་པར་བརྟེན། བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་རིམ་བར་གཞུང་འབྲེལ་ལྷན་གྲུས་འདུད་དང་། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་རིམ་བ་
 བཞག་ཡོད་པ་དང་། ༥ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་
 གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཅིག་འཛིན་དགོས་པ་གཤམ་ཆེར་མཐོང་།

གྲོས་ཚོད།

- ༡༽ རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བཅོན་གཞོན་དང་སྤྱུག་སྲོད་མཐར་གཅོད་ལོག་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཚོད་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་
 དང་བཅས་པ་སྲོས་གཏོང་གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་བོ་དཔལ་མོ་ཡོངས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ལེ་ལོ་རངས་
 དང་། འཕགས་མཚོག་འཛིན་ཉེན་མགོན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་སྤྱི་ལོ་བོད་གངས་ཅན་སྲོད་སུ་སྤྱོད་ཤིང་བོད་བསྟན་
 སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་ལྷན་བྱང་མཚན་རྗེས་འཛོག་གནང་ཡོང་བའི་སྐོན་འདུན་དང་ཤུལ་ལུས་ཉེ་འབྲེལ་ལྷོས་བཅས་ཡོངས་ལ་
 ལུགས་གསོ་ཞུ་རྒྱ།
- ༢༽ རྒྱ་གཞུང་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་ཚའི་ཐོབ་ཐང་དང་འགལ་བའི་ཆེས་གདུག་རྒྱུ་ཆེ་བའི་བྲག་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྣམས་འཕྲལ་
 དུ་མཚམས་འཛོག་དགོས་པ་དང་། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོར་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་རང་དབང་རེས་པར་དུ་སྲོད་དགོས།
- ༣༽ རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་བཅའ་སྲོད་སྲོལ་གྲུ་སྤར་ལས་མང་བ་ཆེད་འཇུགས་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་རང་གི་པ་མ་དང་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལེ་ལོ་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཁ་བྲལ་དུ་གཏོང་བཞེན་པའི་རྒྱ་རྒྱུར་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་། མགོ་ལོག་དུ་རྒྱ་གངས་
 སྲོད་སུ་ལེས་རིག་ཞོར་བུའི་སྲོལ་གྲིང་ལ་བཅོན་བཀའ་བཏང་སྟེ་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་བྱུང་བའི་བྲང་བདེན་མེད་པའི་མཁྲུགས་བཟུང་གི་
 སྲིད་བྱུས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་མཛོན་འདོད་བཞེན་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱ་ལོག་
 བཀོལ་སྲོད་བྱ་རྒྱུར་རང་དབང་སྲོད་དགོས།
- ༤༽ ལས་ཁུངས་སྤྱི་སྤྱོད་བཅུ་གཅིག་པ་རེ་བཅུན་བསྟན་འཛིན་དགོ་འདུན་ལེ་ལོས་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་ (དགོ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་
 མ་)མཚོག་གིས་གཅོད་རྒྱ་གཞུང་གི་བཅོན་ལོག་ཏུ་སྤྱུག་སྲོད་སྲོད་བཞེན་པའི་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་རྣམས་གང་མགྲོགས་

༥

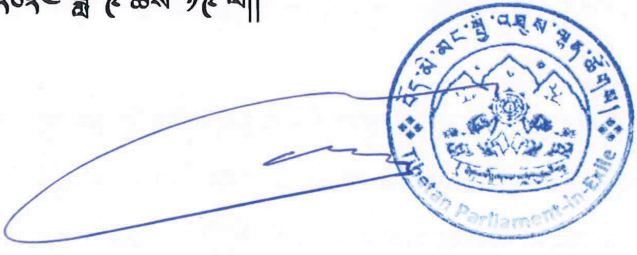
སློང་བཀོལ་བཏང་ནས། ཁོང་རྣམ་པའི་ཆེ་སློབ་ལ་འགན་ཁུར་ཐོག་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྒྱུ་མཐོང་ཐབ་ཐང་ལོངས་སུ་སློང་དུ་འཇུག་
དགོས།

༥༽ ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་བོད་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ནས་ཡང་མིན་པར་རང་བཅོན་གཙོ་བོ་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་
དང་། ད་ལྟོ་བོད་རྒྱུ་འཕེལ་རྒྱུ་ལ་ཆེད་གཉེས་སྤོང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་བརྒྱུད་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུ་འགྲོ་བཞིན་པ་
བཞིན། རྒྱ་སྲིད་འཕེལ་རྒྱུ་ལ་ཁག་གཡོན་དགོས་ཀྱིས་བོད་རྒྱུ་འཕེལ་རྒྱུ་ལ་ཐབས་མ་གྲུས་ཆེ་མ་འོངས་པར་ཇ་ཇ་དྲག་
གནས་རྒྱུ་ལ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཆ་ཆོད་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཡོད་པ་འདྲ་བའོ་དེ་བྱ་རྒྱུ།

༦༽ རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉེས་ཀྱིས་བཅོན་བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ལ་གཞུང་དུ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་
དང་། ཨ་རི་གཞུང་དང་གོ་ས་ཚོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་རྒྱལ་སྲིད་གཞུང་ཁག་དང་། གོ་ས་ཚོགས། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་
པ་དང་སློབ་འཇུག་ས། གནད་ཡོད་མི་སྣ། མི་སྣེ་བཅས་ལ་བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱེད་ཇ་ཇ་དྲག་ཏུ་སྲུང་པའི་སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་
བདེན་པའི་འཐབ་རྩེད་ལ་རོགས་རམ་དང་རྒྱ་སྲིད་གནད་བར་བཀའ་དྲིན་སྤོང་དུ་ཆེ་ཞེས་ལྟུ་རྒྱ།

༧༽ རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་ཉམ་བཟུང་བྱས་པ་ནས་རྒྱ་གཞུང་གི་ཆེས་གཏུག་རྩལ་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་བཅོན་གཞོན་
འོག་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཉིན་མཚན་འཁྲོལ་དཀའ་བའི་སྐབས་སློང་མནར་གཙོ་བོ་མེད་པའི་སྲིད་བྱས་དང་སྲོང་བཞིན་པའི་ཇ་ཇ་དྲག་
གནས་སྐྱེད་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་དང་། གཞིས་བཞུགས་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་བོད་པའི་མོ་འདས་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་ལྷག་
བསམ་དང་། དཔལ་མཛད་སྲིད་སྲོལ་སྲིད་སྲོལ་སྲིད་ལ་མེད་པའི་མཛད་རྗེས་བཅས་ལ་ཡི་རངས་བསྐྱབས་བཅོད་ལྷན་རྒྱ་རྒྱ་དང་། རང་
དབང་ལུང་པར་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་གྱིས་བོད་དོན་དེའི་བསྐྱབས་དང་སྲིད་གཞུང་ཁག་ལ་ལྷན་
གཏུག་ལས་འགུལ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་སྲུང་ལྷག་བྱས་པ་མཉམ་སྦྲེད་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩེད་དང་། བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་
རིག་གཞུང་། རྒྱ་ཡིག་རྣམས་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་བྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་བྱས་པ་གོང་མཐོང་གཏོང་རྒྱ་སྲིད་འོངས་ནས་ཕྱར་
བྱ་མཉམ་འདེགས་བྱ་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྲི་མོས་གོས་ཚོད་དུ། བོད་མི་མང་སྲི་འབྲས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༤ ལ།

གོང་གསལ་གོས་ཚོད་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༧ པའི་བོད་མི་མང་སྲི་འབྲས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པའི་ཐོག་སྲི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་
ལྷན་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༤ ལ།

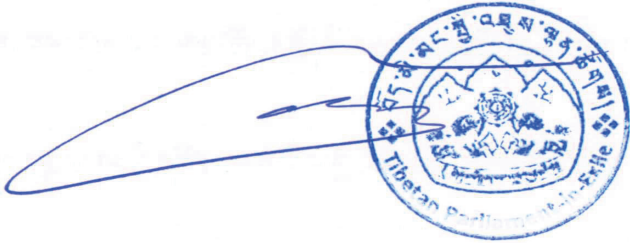
གྲོས་ཚོགས་གོང་མས་ཁྲིམས་འཆར་དེར་ཚིག་བཅས་ཁག་གཉིས་གནང་ཡོད་པ་དེ་གྲོས་ཚོགས་འོག་མས་མ་ཐུན་བར་བཅོས་ཏེ་ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ཚད་མཐོའི་མང་མོས་ཀྱིས་ཁྲིམས་འཆར་གཏན་འབེབས་གནང་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༢ ཉིན། ཨ་འཛི་སྲིད་འཛིན་གྱིས་བོད་རྒྱུ་རྩེ་རྩོད་རྩོག་སེལ་བར་སྐྱུལ་འདེད་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་ལ་ཚོགས་མཆན་མཆན་ཉུགས་བཀོད་དེ་གསལ་བསྐྱབས་གནང་།

ཁྲིམས་ཡིག་འདིའི་ནང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་འདི་གནའ་ལྷ་མོ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤིག་ཡིན་ལུགས་སྐྱོག་བཞེན་པ་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དངོས་བདེན་མིན་པ་དང་། བོད་རྒྱུ་རྩེ་རྩོད་རྩོག་དེ་ད་དུང་ཐག་གཅོད་བྱུང་མེད་པའི་གནད་དོན་ཞིག་དང་། བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་དོན་གནས་བབ་དེ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་སེལ་དགོས་ཤིང་། ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་མིར་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལ། སྲོན་འགྲེའི་ཆ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དོན་མན་ལྷན་པའི་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་འགོ་འཇུགས་དགོས་པར་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུའི་སྲིད་ཁྲིམས་ལངས་སྤྱོད་གསལ་སྲོན་གནང་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་དང་། གཞིས་གྲུས་བོད་མིའི་ངོས་ནས་ཐུགས་ཆེ་ལྷོ་རྒྱ་གཞུགས་ཆེར་མཐོང་།

གྲོས་ཚོད།

བོད་རྒྱུ་རྩེ་རྩོད་རྩོག་སེལ་བར་སྐྱུལ་འདེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་འདིས། བོད་དོན་བདེན་པའི་འཐབ་ཚིང་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་གྱི་ཚད་དེ་མ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེབས་ཤིང་། ང་ཚོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་དབང་མང་གཅོད་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་སྤྲེལ་ཐབས་ཀྱི་སློབ་སྐོར་གསར་པ་ལྟེང་ཡོད་པས། སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་བྱུང་སྐབས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གྲོས་ཚོགས་གོང་མས་འོག་གཉིས་སུ་ཁྲིམས་ཡིག་འདིའི་ཁྲིམས་འཆར་འདོན་མཁན་དང་། རྒྱལ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གྱི་ཚོགས་ཚུང་། གཏན་འབེབས་གནང་མཁན་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མི་རྣམས་ལ། ཚོགས་མཆན་གནང་མཁན་སྲིད་འཛིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་འཆར་བཅས་ལ་སྤྲིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་ཆེ་ཆེ་ལྷོ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲིམས་ཡིག་གཏན་འབེབས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་མཉམ་ཁུར་གྱིས་ཐུགས་ཆེ་ཆེ་ལྷོ་རྒྱ་ཡོངས་ལ་འཇུགས་ཆེ་ཆེ་ལྷོ་རྒྱུའི་སྤྱི་མོས་གྲོས་ཚོད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༤ ལ།

གོང་གསལ་གྲོས་ཚོད་འདི་བཞེན་སྐབས་ ༡༧ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པའི་ཐོག་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་ལྷོ་རྒྱུ་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༤ ལ།

མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཆེད་པེབས་གནང་ནས་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྤྱིལ་པོ་དང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་
 དུ་མངལ་མོལ་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཨོ་སི་གོ་ལི་ཡའི་ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བ་ཚོགས་ཚུང་ནས་
 བོད་དོན་ལྷན་སྐྱེལ་སྤྲེལ་རིམ་བར་གནང་སྐབས་ལུས་སྐྱེ་མཚོག་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་དང་མངལ་འཕྲད་གནང་ཡོད། ལུས་
 སྐྱེ་མཚོག་གོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིར་བསྐྱར་དུ་བཞེངས་རྒྱ་མིན་པ་ཐག་གཅོད་གནང་བ་ལྟར་འདི་ལོའི་ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡༩
 རས་གོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིའི་ལས་འཁུར་བཞེས་ཀྱི་མེད་ན་ཡང་། ཁོང་གི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་
 །ལུགས་ཆེན་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁོང་ལ་ལུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷའི་གོས་ཚོད་ཅིག་འཛོག་དགོས་པ་གལ་ཆེར་མཐོང་།

གོས་ཚོད།

- ༡ ལུས་སྐྱེ་ཇ་ནི་ཏ་ ར་ལེ་སི་ (Senator Janet Rice) མཚོག་ནི་ཨོ་སི་གོ་ལི་ཡའི་གོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་
 དང་། ལོ་ངོ་ ༣༠ ལྷག་གི་རིང་ལ་སྤྱི་ཚོགས་དང་བདེན་དང་གོ་ལའི་ཁོར་ལུག་སྤྱད་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཐབ་རྩོད་
 ཀྱི་སྤྱོ་ཁྲིད་པ་ཞིག་དང་། ཁོར་ལུག་དང་། དཔལ་འབྱོར་། དབུལ་ཕོངས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད།
 ཨོ་སི་གོ་ལི་ཡའི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་ཡོངས་ཀྱི་བོད་དོན་གོས་ཚོགས་ཚོགས་ཚུང་ (All Party Parliamentary
 Group for Tibet) ཞེས་པ་དང་། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཉིན་མོ་ལྷ་བུ་བརྒྱུད་ནས་གོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་གླེང་
 སྐོར་བསྐྱེད་མར་གནང་བ་དང་། ལོ་ངོ་མང་པོའི་རིང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུ་ཀྱི་གོགས་
 པོ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་ལྷོ་རྒྱ།
- ༢ རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་བཙན་བཟུང་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་གཏུག་རྒྱབ་ཆེ་བའི་སྲིད་བྱས་འདྲ་མིན་རབ་དང་རིམ་
 པར་ལག་བསྟར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་རྗེ་བྲག་གི་གནས་སྤངས་ལ་ཨོ་སི་གོ་ལི་ཡའི་གོས་ཚོགས་གོང་མའི་
 (Australian senate) འཐུས་མིའི་མཚན་ཐོག་ནས་ལྷག་བསམ་དང་སྤྱིང་སྐོབས་ཆེན་པོས་བོད་རྒྱ་ཞི་ཕོལ་ལམ་
 རས་དཀའ་ངལ་རྣམས་སེལ་རྒྱ་དང་། བོད་ནང་དམར་ལྷག་ལུགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་པ་རྣམས་མཚམས་འཛོག་ཡོང་ཐབས་
 སུ་ཨོ་སི་གོ་ལི་ཡའི་གོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་གླེང་སྐོར་གནང་སྟེ་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ལ་རེ་བ་དང་སྐོབས་པ་
 རིན་ཐང་ལྷན་པ་བཞག་པར་ལེགས་གསོལ་བསྐྱེད་བརྩོན་ལྷོ་རྒྱ།
- ༣ ལུས་སྐྱེ་མཚོག་ནས་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ལ་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལུགས་ཆེན་གནང་བར་གཞིས་
 བྲེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ལུས་ཏེ་བཀའ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལུ་བ་དང་སྐྱེགས། སྤྱད་མར་ལུས་སྐྱེ་མཚོག་སྐྱེ་
 ཁམས་གསལ་ཞིང་། རྒྱབས་ཆེན་ཀྱི་ལུགས་འདུན་མཐའ་དག་གོགས་མེད་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་
 སྐྱོར་ལུ་མ་ལུང་གནང་རྒྱའི་ཡིད་ཆེས་དང་བཙས་ལུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷའི་སྤྱི་མོས་གོས་ཚོད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཚོགས་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ལོ།

གོང་གསལ་གོས་ཚོད་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༧ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པའི་ཐོག་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་
 གཏན་འབེབས་ལུས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ལོ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་ ༡༡ ཚེས་ ༡༦

ཡིག་ཆ་ཡང་། ༤༩

གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚད།

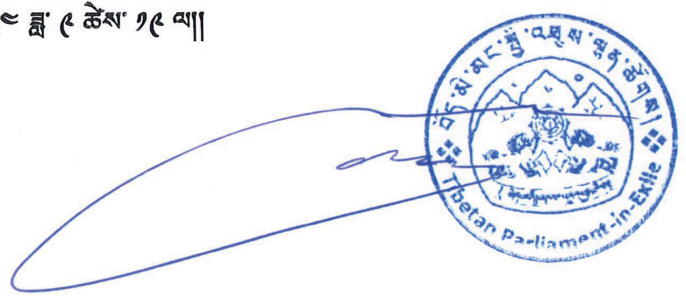
སྡོན་སྲིད།

༡༡། །ད་ལམ་སྐབས་བརྟུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པའི་ཐོག་བཀའ་འགན་གི་ཆབ་སྲིད་དང་། འཛིན་སྲོང་གི་གནད་དོན་གལ་ཆེའི་ཐོག་གསལ་བཤད་གནང་བར་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ལ་བསྐོ་སྲོང་ཞེས་ལྷག་གནང་ཐོག་སྐབས་ཡང་བཀའ་འགན་གིས་གསལ་བཤད་འབྲེལ་བརྗོད་གནང་བར་གྲོས་ཚད་ཅིག་འཛོག་དགོས་སུ་མཛོང་།

གྲོས་ཚད།

བཀའ་འགན་གིས་གསལ་བཤད་གནང་བའི་དོན་གནད་རྣམས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་སློང་སྲིད་བྱུང་བའི་གྲོས་ཚད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་ ༡༡ ཚེས་ ༡༤ ལ།

གོང་གསལ་གྲོས་ཚད་འདི་བཞེན་སྐབས་ ༡༧ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པའི་ཐོག་མང་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་ ༡༡ ཚེས་ ༡༤ ལ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོའི་ ༡༢ ཚེས་ ༡༤ རེས་གཟའ་

ཡིག་ཆ་ཨང་། ༤༣

གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚེངས།

སྡོམ་སྒྲིལ།

༡༡། བོད་མིའི་སྤྱི་ལོ་འཛུགས་ཀྱི་མངོན་གཟོ་རྣམས་ལ་འཕོ་འགྲུར་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་འདུའི་འགོ་ལུགས་དང་། ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞིར་བསྐྱར་བཅོས་ཁྲིམས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༣༣ ལ་
སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པའི་ཐོག་བཟོད་པ་དང་པོ་ཟེན་
བསྐྱུན་དགོངས་འཆར་སྤྱི་ལོ་འཛུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོང་ཅིག་འདོན་གཏོགས་མཛོད།

གྲོས་ཚེངས།

ཚོགས་དུས་འདིའི་སྤྱི་ལོ་འཛུགས་དགོངས་འཆར་དང་འཆར་ཟེན་སྲ་རྗེས་ལ་གཞིགས་ཏེ་འཐུས་ཀ་ཚང་བ་བཟོ་སྤྲད་བསྐྱར་ཞིབ་
ཅུག་ཏུ་གྱིས་སྤྱི་གཞི་གཞི་དེ་རང་རལ། ཅུག་དོན་དེར་བསྐྱུན་གྱིས་སྤྱི་གཞི་གཞི་ཞིག་ཟུར་དུ་གསར་བཟོ་དགོས་མེན་གང་དགའི་
སྤྲད་སྤྱི་འཐུས་གསུམ་ལས་ལྷན་པའི་ཚེད་འཛུགས་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ལོ་འཛུགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པར་འགོད་
ཐོ་དང་། ཁྲིམས་འཆར་སྐབས་ ༡༧ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པར་འགོད་
འབྲེལ་དགོས་ཚུའི་སྤྱི་ལོ་འཛུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཚོང་ཅིག་འདོན་གཏོགས་མཛོད་ལྷན་པའི་ ༢༠༡༤ ལོའི་ ༤ ཚེས་ ༡༤ ལོ།

བོད་གསལ་གྲོས་ཚེངས་འདི་བཞེན་སྐབས་ ༡༧ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པའི་ཐོག་སྤྱི་ལོ་འཛུགས་
གཏན་འབེབས་ཞུས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་ ༤ ཚེས་ ༡༤ ལོ།

